

Bevilgning på budsjettet 1943/44 til avbetaling av
okkupasjonsmaktens konto i Norges Bank.

116008

Reichskommissars brev av 17. februar 1944.

Fra herr Ministerpresidenten har jeg mottatt Reichskommissars ovennevnte brev hvor det anmodes om å føre til utgift på budsjettet 1943/44 under kapitel 1173 "utgifter i sammenheng med krigen" et beløp på kr. 1.000 mill. til innbetaling på Konto for Hauptverwaltung der Reichskreditkassen i Norges Bank til avlasting av banken. I henhold til Reichskommissars brev vil betalingen bli betraktet som avdrag fra den norske stat til det tyske rike på utgifter i Norge som står i sammenheng med krigen.

Ifølge Norges Banks telegrafoppgjør pr. 31/12 1943 var bankens bruttoutlegg i forbindelse med okkupasjonen kr. 8.757.439.000.--. Etter krav fra herr Reichskommissar var av den norske stat pr. samme dato innbetalt på denne konto ialt kr. 2.050 mill., hvorav kr. 1.000 mill. er dekket ved statslån og kr. 1.050 mill. av statsbudsjettets driftsinntekter. I tillegg hertil kommer et beløp på kr. 200 mill. som er stillet til rådighet for Nordag på en separatkonto i Norges Bank, og som er belastet statsbudsjettet. Når Nordag i sin tid tilbakebetaler dette beløp, vil det gå til avdrag på okkupasjonsmaktens konto. Dessuten er kr. 172.962.000.-- innbetalt av Norges Clearinginstitutt.

Før jeg går inn på spørsmålet om det er riktig og mulig å føre til utgift på budsjettet 1943/44 et så stort beløp som 1.000 mill. kroner til avlastning av okkupasjonsmaktens konto i Norges Bank, tillater jeg meg på bred basis å komme tilbake til de prinsipielle spørsmål som i denne forbindelse tidligere har vært reist. Jeg henviser herom til mitt brev til Reichskommissar av 15. mars 1943, hvor jeg ga uttrykk for at disse utgifter på statsbudsjettet burde anvises til en særkonto i Norges Bank og ikke allerede idag benyttes til avskrivning på okkupasjonsmaktens konto. Gjenpart av brevet legges ved.

Jeg viser videre til mitt P.M. til herr Ministerpresidenten av 26/8 1942 hvor jeg ga et bilde av den belastning som vårt land inntil da hadde vært utsatt for - en belastning som idag er steget langt utover hva

*Utfer budjet av Per von Hesse, daværende finansråd.
inndraget av Røytz.*

Jeg den gang kunde forestille meg. Etter den tid har også kravene fra Reichskommissar om nedbetaling fra statens side av okkupasjonsmaktens konto i Norges Bank stadig blitt større, og dette forhold gjør det nu mer nødvendig enn noensinde å skape klare linjer i vårt økonomiske mellomvarende med det tyske rike.

Jeg vil derfor påny reise det prinsipielle spørsmål om det politisk og formelt er riktig og om det forøvrig er nødvendig eller hensiktsmessig å benytte den avskrivningsmåte som hittil har vært fulgt for de store innbetalinger som av Reichskommissar har vært krevet til avlastning av Norges Bank.

I.

Til nærmere begrunnelse herav tillater jeg meg å anføre:

Det har fra tysk side stadig vært hevdet at nedbetaling på Wehrmachts konto er påkrevet for å bekjempe den kunstig oppsvulmede kjøpekraft o.l. Jeg viser i denne forbindelse til brev fra Reichskommissar v/senator Otte dat. 27. november 1942 hvor det bl.a. uttales (s.l.): "Für das laufende Rechnungsjahr dürfte dadurch der Staatshaushalt auch bei Einstellung eines namhaften Betrages zur Rückführung von künstlich geschaffener Kaufkraft an die Norges Bank ausgeglichen werden können."

I de "Vorschläge zur norwegischen Finanzpolitik" som fulgte som bilag til det foran nevnte brev av 27/11 1942 heter det bl.a. (s.l.): "Zu diesem Geldbedarf in engerem Sinne der durch sachliche und personelle Ausgaben bedingt ist, treten weitere bedeutende Aufwendungen zur Senkung des Foliokontos der Hauptverwaltung der Reichskreditkassen, um den schädlichen Auswirkungen der künstlichen Geldschöpfung durch die Norges Bank entgegenzutreten."

Også muntlig har det i de siste år fra tysk side stadig vært understreket at kravet om nedbetaling på okkupasjonsmaktens konto skjer som et ledd i kampen mot inflasjonen.

Da jeg under mitt besøk i Tyskland i april 1943 uoffisielt hadde en konferanse med Ministerialdirektor Dr. Berger i Reichsfinanzministerium om de veldige pengeutlegg som vi hadde for okkupasjonsmakten, fremholdt Dr. Berger bl.a. at det ennå var for tidlig å ta opp

drøftelser om i hvilken utstrekning og på hvilken måte det tyske rike skulde dekke okkupasjonsutgiftene i Norge. I vårt arbeid for å bekjempe inflasjonen burde vi derfor etter Dr. Bergers mening, kun stole på oss selv og ikke regne med noen materiell eller finansiell støtte utenfra, iallfall så lenge krigen varte. Jeg satt etter konferansen igjen med et forstemt inntrykk av at man i Reichsfinanzministerium tenkte seg muligheten av en utvikling i følgende retning: Hvis Tyskland tapte krigen, vilde det ikke kunne betale noe, og hvis det vant krigen, så var det spørsmål om det ville betale noe.

Som bekjent refererte jeg dette mitt inntrykk for herr Ministerpresidenten som tok denne sak opp med Reichskommissar. Under samtalen med Ministerpresidenten ble - såvidt jeg vet - denne min tolkning uttrykkelig dementert av Reichskommissar. Det ble tverimot fastslått at det offisielle tyske standpunkt er at våre utlegg for okkupasjonsmakten skal bli gjort opp i en eller annen form. Dette forutsetter at inntil sådant oppgjør finner sted, må våre utlegg bokholdermessig holdes for seg med sine bruttobeløp.

Den oppfatning som Reichskommissar muntlig har gitt uttrykk for, at de beløp som den norske stat har betalt på den tyske konto ikke skal holdes utenfor ved sluttoppgjøret mellom Tyskland og Norge, synes imidlertid ikke å deles av Hauptverwaltung der Reichskreditkassen. Statskassens innbetalinger er nemlig bare ført til avdrag på Reichskreditkassens forskudd i Norges Bank, uten samtidig å være godskrevet den norske stat, hverken av Reichskreditkassen eller - såvidt vites - av annen myndighet, til tross for at Norges Bank i sitt brev av 24/8 1943 uttrykkelig gjorde oppmerksom på at Norges Banks fordring på Hauptverwaltung der Reichskreditkassen gikk over til det norske Finansdepartement. Tverimot gjorde der Beauftragte für Norges Bank Reichsbankdirektor Sattler innsigelse hos sjefdirektor Rygg mot denne passus i Norges Banks skrivelse. Jeg viser til vedlagte bilag.

Jeg fester oppmerksomheten ved at kravene om nedbetaling av den tyske konto i Norges Bank dels begrunnes med at beløpene skal være bidrag til de tyske utgifter i Norge, dels begrunnes med at nedbetaling av kontoen er en nødvendig foranstaltning til bekjempelse av inflasjonsfaren. Jeg tillater meg å slå fast at disse to ting

ikke har noe med hverandre å gjøre i denne sammenheng, og at de best løses hver for seg helt uavhengig av hverandre.

Jeg vil fastslå at kravet om nedbetaling av den tyske konto i Norges Bank er en utenrikspolitisk sak som må ses i en langt større sammenheng, og at det anti-inflatoriske arbeide er en innenrikspolitisk oppgave som det påhviler enhver ansvarlig norsk finansminister å gå inn for.

Jeg skal i det følgende nærmere behandle disse to sider av saken.

a) Norges andel av krigsutgiftene.

Under konferansen i Berlin var det på det rene at det ikke var hensiktsmessig å ta opp til drøftelse under krigen hvorledes Norges Banks utlegg til okkupasjonsmakten skulde dekkes. Okkupasjonsmaktens konto i Norges Bank er som bekjent formelt sett uttrykk for Norges Banks fordring på Hauptverwaltung der Reichskreditkassen, men reelt den største del av Norges utlegg for den tyske stat som direkte og umiddelbart kan angis i penger. Dette faktum sammen med de foran nevnte omstendigheter skulde gjøre det klart at denne konto ikke burde gjøres til gjenstand for nedbetalinger uten i forbindelse med et almindelig oppgjør av de økonomiske mellomværender med det tyske rike som krigen har skapt.

Riktignok er det anført fra tysk side at de av staten innbetalte beløp ikke skal glemmes når det økonomiske mellomværende i sin tid blir gjort opp. Men det er på den annen side - som foran nevnt - på det rene at disse beløp, såvidt Finansdepartementet vet, ikke godskrives den norske stat hos Hauptverwaltung der Reichskreditkassen eller annen myndighet, og at det kritiseres at Norges Bank anfører at fordringen er gått over på den norske stat.

Det standpunkt som er inntatt foran, blir så meget klarere når jeg tenker på at det økonomiske oppgjør med det tyske rike i sin tid vil være av en langt mer omfattende og mangesidig karakter enn disse pengeutlegg i og for seg angir. Her vil jeg først fastslå at Norges statsrettslige stilling vil øve en vesentlig innflytelse. Jeg har gjennom flere uttalelser av herr Ministerpresidenten forstått at det uansett de forskjellige syn som såvel på tysk som norsk side har vært gjort gjeldende, idag ikke hersker krigstilstand mellom det

tyske rike og Norge. Jeg viser i denne forbindelse også til brev fra Ministerpresidenten av 2. februar 1942 til daværende leder av Einsatzstab, Gauleiter Wegener, hvori Ministerpresidenten nærmere har begrunnet denne oppfatning.

Med dette som bakgrunn og under hensyntagen til vår innsats i krigen og våre ofre for det felles formål, har jeg gått ut fra at Norge vil få et oppgjør med Tyskland i god tid for fredsforhandlingene mellom Tyskland og de allierte tas opp, således at vi under disse og under hensyntagen til den belastning vi har vært utsatt for, gis anledning til å fremme våre krav på erstatning m.v. overfor de allierte regjeringer og derunder kan påregne Tysklands støtte.

I denne forbindelse vil jeg atter peke på at vårt land i forhold til dets folkemengde og ressurser bærer et forholdsvis langt større utlegg for okkupasjonsmakten enn alle andre okkuperte land. Da den militære front i Norge er en flankesikring for hele Europa, må det derfor skje en utjevning så vi ikke blir stillet dårligere enn de andre okkuperte land - f.eks. ved at vi med tysk bistand får en utjevning ved vareleveranser og ytelser fra andre okkuperte land som har sluppet lettere fra det.

Det viktigste resultat av denne krig blir en europeisk nyordning og et rettfærdig grunnlag for en slik nyordning må være at krigsutgiftene ble et felleseuropeisk anliggende.

Jeg vil videre peke på hva der under fredsforhandlinger med de allierte regjeringer vil kunde bli spørsmål om å oppnå for Norge. Der kan gis oss anledning til særfordeler til kompensasjon av den merbelastning vi har vært utsatt for i form av vareleveranser eller konsesjoner eller en kombinasjon av slike ytelser. Vi vil eksempelvis også kreve å få vår handelsflåte tilbake, og vi vil ha erstattet de inntekter som er seilt inn i den tid vår flåte gikk for de allierte. Vi vil også reise spørsmålet om å få erstatning fra de allierte for påført krigsskade. Denne kan eksempelvis ytes i form av overtagelse av våre i England og U.S.A. plasserte statslån pr. 30/6 1943 pål. ca. 479,3 mill. kroner, og statsgaranterte bankers lån, ved at den fra alliert side investerte kapital i Norge går over til den norske stat,

og ved at vi får erstattet in natura den gullbeholdning som Nygårdsvolds-regjeringen tok med til England, og som den skal ha overlevert videre til den britiske regjering.

Det vil av foranstående fremgå at jeg anser det for å være av den største betydning at våre utlegg for det tyske rike som i sin tid vil representere vår økonomiske innsats i krigen og samtidig vår fordring på Tyskland, under et oppgjør blir bevart intact med dens bruttobeløp. Og det er ikke heldig at man gjør forholdet uklart ved innbetaling av beløp som skriver seg fra diktat uten forutgående forhandlinger og uten hensyn til de betraktninger som ved forhandlinger om saken vilde kunde bli gjort gjeldende fra norsk side.

b) Foranstaltninger til bekjempelse av inflasjonen.

Det annet forhold som er nevnt som begrunnelse for nedbetalinger av okkupasjonsmaktens konto er nødvendigheten av slike innbetalinger for å bekjempe inflasjonsfaren. Som jeg tidligere har nevnt, er dette en indrepolitisk oppgave som iallfall jeg ser som min største oppgave som finansminister. Jeg vil med alle til forføyning rådende midler motarbeide inflasjonstendensene hvor hårdhendte disse forføyninger enn måtte bli. Jeg peker på at vi har foretatt drastiske tiltak på lønns-, pris- og skattepolitikken område for å binde overflødig kjøpekraft, og våre store lånetransaksjoner og den adgang vi har gitt bankene til å tegne statsveksler går i samme retning. Men jeg fester oppmerksomheten ved at det for å motarbeide inflasjonen ikke er nødvendig å foreta innbetaling og avskrivning spesielt på okkupasjonsmaktens konto. Hertil kreves bare at pengene blir sterilisert ved at de innsettes på en sperret konto. At dette pengeteknisk vil være tilstrekkelig er innlysende og bekreftes også av erfaringer fra andre land, som f.eks. Danmark. På den annen side har jeg selvsagt forutsatt at denne konto sperres slik at den ikke kan disponeres før der ved et endelig oppgjør treffes en ordning som kan omfatte alle sider av det økonomiske oppgjør som da må finne sted.

II.

Jeg finner det under henvisning til foranstående riktig at der nu reises krav om at de beløp som tidligere er innbetalt og godskrevet okkupasjonsmaktens

konto, tilbakeføres til en sperret konto i Norges Bank,
hvor alle fremtidige innbetalinger av denne karakter
posteres. Jeg forutsetter at kontoen som idag uteluk-
kende har en anti-inflatotisk hensikt, ikke disponeres
før den i sin tid kan avvikles i forbindelse med de mange-
sidige oppgjør av økonomiske mellomværender som krigen
har skapt.

Når jeg går så sterkt inn for dette, er
det først og fremst ut fra de utenrikspolitiske betrakt-
ninger som er gjort gjeldende foran. Men dernest også
fordi en slik omlegging av pøstteringsmåten vil ha prak-
tiske følger for vårt arbeide til bekjempelse av infla-
sjonsfaren. Jeg skal til dette knytte noen bemerkninger
om de politiske og propagandistiske hensyn som i denne
forbindelse spiller inn overfor publikum.

Det er helt på det rene at den etablerte
ordning med forskjellige konti i Norges Bank som okkupa-
sjonsmakten trekker på, og som den norske stat hittil har
nedbetalt etter krav fra Reichskommissar, er almindelig
kjent i vide kretser av det norske folk. Dette skyldes
formentlig hovedsaklig at der i propaganda fra London
gjennom radio og illegale skrifter er spredt opplysninger
herom i Norge. Den almindelige oppfatning blant "jøs-
sin-ger" er at når okkupasjonsmakten krever nedbetalinger på
kontoen i Norges Bank, så skjer det med hjemmel i Hagger-
konvensjonens landkrigsreglement §§ 48 og 49, hvorefter
okkupasjonsmakten i et besatt område kan kreve at det
okkuperte land helt eller delvis dekker utgiftene ved
okkupasjonen ("Armeens behov eller til områdets admini-
strasjon", jfr. § 49). Det hevdes at okkupasjonsmakten
krever disse nedbetalinger på kontoen allerede nu, fordi
den i stillhet har bestemt seg for at Norge skal dekke
disse okkupasjonsutgifter - iallfall de vesentligste
av dem - uten hensyn til hvor store de blir. Det anses
for klart at steriliseringen av den overflødige kjøpekraft
selvsagt kan oppnås like godt selvom en ikke akkurat
innbetaler og avskriver beløpet på okkupasjonsmaktens konto.

Med disse forhold som begrunnelse gjøres
det propaganda mot det tyske rike og den nasjonale re-
gjering og anføres at disse krav om innbetaling er et
rent diktat som endog er verre enn Versaillesdiktatet,
fordi tyskerne den gang iallfall fikk anledning til å
uttale seg. De norske myndigheter har, sies det, ikke

fått anledning til å uttale seg. Det pekes i samme forbindelse på det uklare statsrettslige forhold mellom Tyskland og Norge idag; det henvises til at det offisielle Tyskland fremdeles anser seg for å være i krigstilstand med Norge, og det henvises i denne forbindelse bl.a. til den dom som i denne retning skal være avsagt av priseretten i Hamburg. Endelig sies det at okkupasjonsmakten utnytter denne uklarhet til egen fordel og krever disse innbetalinger for at den skal få anledning til fritt å bruke enda flere penger enn den allerede gjør. Tilslutt anføres gjerne at en her har et eksempel på hvorledes det av Nasjonal Samling oppskrytte gode forhold til Tyskland viser seg i praksis.

Jeg legger for mitt ^{eget} vedkommende ikke særlig vekt på slik uansvarlig propaganda.

Jeg kan dog ikke se bort ifra at denne propaganda har skapt adskillig mistillit og mistro hos befolkningen til de tiltak som Finansdepartementet har satt ut i livet for å innskrenke pengerikeligheten og bekjempe inflasjonsfaren. Et eksempel på det synes en å ha sett i den økdde seddelhamstring som særlig er iaktatt i den senere tid. Kan der derfor skapes større klarhet i forholdet til okkupasjonsmaktens forsåvidt, slik at publikum vet at de ofre som kreves av det i første rekke tjener vår egen sak, vil det i høy grad bidra til å skape forståelse hos publikum for Finansdepartementets arbeid med å skaffe til veie og sterilisere så store beløp som mulig. Et skritt i denne retning er også Norges Banks henvendelse til bankene med redegjørelse for den finansielle situasjon og de beveggrunner som ligger bak statens pengepolitikk og de synsmåter og det mål som staten følger.

III.

Klare linjer når det gjelder okkupasjonsmaktens konto i Norges Bank er et forhold som ikke bare har betydning for Finansdepartementet, det har etter min mening like stor betydning for Nasjonal Samling.

En vesentlig grunn for at Nasjonal Samling har overtatt styret i Norge under okkupasjonsmaktens ledelse er jo at vi med vår innstilling og politiske oppfatning skulde oppnå bedre resultater for vårt folk enn det administrasjonsråd som stod for styret her den første tid. Når det gjelder det viktige spørsmål om hvorledes

okkupasjonsutgiftene skal betales foreløbig eller gjøres opp for godt, kan vi ikke påvise noen forandring i den holdning som okkupasjonsmakten inntok overfor Administrasjonsrådet. Til tross for systemforandringen den 25. september 1940 og til tross for statsakten på Akershus den 1. februar 1942 har vi med andre ord til dato ikke oppnådd noe på dette område.

IV.

Dersom mitt forslag i foregående avsnitt blir godtatt, vil jeg ikke ha noe vesentlig å merke til kravet om at 1.000 mill. kroner skal føres opp på statsbudsjettet 1943/44 til innsetting på en sperret særkonto i Norges Bank.

Skulde inidldertid mitt forslag om opprettelse av en slik sperret særkonto og overføring av midler til denne ikke bli godtatt, ønsker jeg å uttale at et krav om norsk bidrag til okkupasjonsutgifter på 1.000 mill. kroner i budsjett-terminen 1943/44 er altfor høyt, når en tar hensyn til det som den norske stat tidligere har betalt på denne og mange andre poster og når en tar hensyn til de uforholdsmessige store okkupasjonsutgifter som er påført vårt lille folk.

Jeg tillater meg subsidiært å anmode om drøftelse av beløpets størrelse i møte hos herr Ministerpresidenten.

O s l o , den 6. mars 1944.

Prytz.

Avskrift.

F.D. 731/1943 C.

Oslo, den 15. mars 1943.

Herr Reichskommissar,
Wirtschaftsabteilung.

Fortrolig!

Statsbudsjettet 1942/43.-Avdrag på Norges Banks forskudd for okkupasjonsmakten. Reichskommissars brev av 19. februar 1943, W1 2239/1943.

Som avdrag på okkupasjonsmaktens forskudd i Norges Bank er i 1940/41 og 1941/42 betalt tilsammen 1.300 mill. kr. Det er dessuten på en separatkonto til bruk for Nordag innbetalt 200 mill. kr.

I budsjettregnskapene 1940/41 og 1941/42 er tatt til inntekt av lånemidler ca. 968.8 mill. kr. Av avdraget til Norges Bank (1.300 mill.kr.) er således ca. 74.5 % betalt ved lån, mens ca. 25.5 % er dekket ved hjelp av statens driftsinntekter.

I brev til Ministerpresidenten av 27. november 1942 har herr Reichskommissar meddelt at der også i 1942/43 bør betales et større avdrag for å tilbakeføre kunstig kjøpekraft til Norges Bank og har i et senere brev til Finansdepartementet av 19. februar d.å. anmodet om at der foreløbig må bli oppført 750 mill. kr.

Finansdepartementet har i promemoriaer av 27. august og 3. november 1942 som er tilstillet herr Reichskommissar gjennom Ministerpresidenten, gitt uttrykk for sitt syn på Norges Banks utlegg for okkupasjonsmakten og de avdrag herpå som kreves betalt av den norske stat.

Departementet har her erklært seg enig i at en med alle midler som står til rådighet, må søke å motvirke de tendenser til inflasjon, som okkupasjonsmaktens enorme pengeforbruk innebærer. En har som ledd heri gått til en meget hårdhendt beskatning, først og fremst 10 % omsetningsavgift som for tiden innbringer ca. 40 mill. kr. pr. måned, og opptatt faste innenlandske lån til et pålydende beløp av 700 mill. kr. For ytterligere å binde den ledige kjøpekraft har en dessuten opptatt lån mot statsveksler til et beløp av ca. 1.539 mill. kr. (pr. 22. februar d.å.) og "sterilisert" hele vekselbeløpet på en separatkonto i Norges Bank.

Det er inndragningen av den ledige kjøpekraft gjennom øket beskatning og store faste og midlertidige lån som virker anti-inflatorisk, og ikke avbetalingen på okkupasjonsmaktens forskudd. Om de inndratte midler blir brukt til avdrag eller blir stående fullt effektivt "sterilisert" på en separatkonto i Norges Bank, er - som nevnt i promemoriaet av 27. august 1942 - uten betydning for spørsmålet om inflasjon.

Etter Finansdepartementets mening ville det være rimelig om oppgjøret av okkupasjonsmaktens forskudd i Norges Bank utstod til fredsforhandlingene. Som nevnt i promemoriaet av 27. august 1942 må en i ethvert fall ta forbehold om, at det er det bruttobeløp som Norges Bank har forskuttert for okkupasjonsmakten samt de øvrige direkte og indirekte utgifter, mindreinntekter og tap, som okkupasjonen har medført, som skal legges til grunn ved det endelige oppgjør - altså uten fradrag av de betalte avdrag.

Finansdepartementet har i øvrig tatt hær Reichskommissars brev av 19. februar d.å. til etterretning og vil foranledige at der i statsbudsjettet 1942/43 under kap. 1173 blir oppført 750 mill. kr. som avdrag på okkupasjonsmaktens forskudd i Norges Bank, således som anmodet om.

Nærværende brev har vært forelagt Ministerpresidenten og er referert i regjeringssmøte.

Oversettelse til tysk vedlegges.

,den 24. Juni 1943.

Hauptverwaltung der Reichskreditkassen,
Berlin C III.

Betr. Unser Kronenkonto.

Das hiesige Finanzdepartement hat laut
Anweisung des Reichskommissars kr. 750.000.000.- zu unserer
Verfügung gestellt, welche Überweisung eine entsprechende
Ermässigung unseres Guthabens bei Ihnen bedingt, indem für die-
4 sen Betrag unsere Forderung an das Finanzdepartement übergeht.

Wir bitten Sie daher unser Kronenkonto für
den obigen Betrag unter gefl. Anzeige belasten zu wollen.

Hochachtungsvoll

Norges Bank

Referat av direktør Rygg's samtaler med direktør Sattler den
25., 29. og 30. juni 1943.

Statens dekning av okkupasjonsutgiftene.

Jeg opplyste at Staten hadde betalt de kr. 750.000.000 som sist var krevet betalt til reduksjon av Norges Banks tilgodehavende hos Hauptverwaltung der Reichskreditkassen. Han fikk gjennpart av vår skrivelse av 24. juni til Hauptverwaltung der Reichskreditkassen, hvori det sies i første avsnitt:

Das hiesige Finanzdepartement hat laut Anweisung des Reichskommissars Kr. 750.000.000.- zu ~~unserer Verfügung~~ ^{Verfügung} unserer Verfügung gestellt, welche Überweisung eine entsprechende Ermässigung unseres Guthabens bei Ihnen bedingt, indem für diesen Betrag unsere Forderung an das Finanzdepartement übergeht.

Direktør Sattler heftet seg ved ordene "indem für diesen Betrag unsere Forderung an das Finanzdepartement übergeht", idet han bemerket at i Reichskommissars forlangende om sådanne innbetalinger var de betegnet som Norges andel av okkupasjonsutgiftene. Jeg henviste til at kravet om de store innbetalinger var begrunnet i hensyn til pengeverdien, idet de forutsatte at Staten trakk inn tilsvarende ledige midler. Når en del av Norges Banks fordring på Reichskreditkassen betales av Staten er det naturlig at en så stor del av fordringen også helt automatisk går over fra Norges Bank til staten. Det må være klart at de store innbetalinger fra den norske stats side - hittil over to milliarder kroner - ikke måtte glemmes når det endelige oppgjør mellom Norge og Tyskland i sin tid skulle holdes. Direktør Sattler var enig heri.

Berlin, C III, den 29. Juni 1943.

Hauptverwaltung der Reichskreditkassen.

Tgb.Nr. 6414/43.

Wir bestätigen den Eingang Ihres Schreibens vom 24. d.M. und teilen ergebenst mit, dass wir Ihr bei uns geführtes Kronenkonto mit

nKr. 750.000.000.- - RM. 426.150.000.-

die Ihnen vom dem Finanzdepartement, Oslo, zur Verfügung gestellt wurden, belastet haben.

In vorzüglicher Hochachtung
Hauptverwaltung der Reichskreditkassen
sign.

An die
Norges Bank,
O s l o .